

УДК 811.111'42

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ОБ'ЄКТИВАЦІЇ КОНЦЕПТУ SEA / MOPE В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

О.Д. Савчин (Харків)

У статті проведено лінгвокультурологічне дослідження лексеми-полісеманта *sea (n)* як засобу об'єктивації концепту SEA/MOPE в англійській мові. Доведено значимість концепту SEA/MOPE як джерела активного словотворення. Визначено, що основним мовним засобом концептуалізації SEA / MOPE є полісемантична лексема *sea (n)*. Встановлено, що вона є основним джерелом творення другорядних асоціативних номінацій і розширення домену ВОДА згідно з мовною картиною світу англійського народу на основі метонімічного та метафоричного перенесення значень.

Ключові слова: домен, концепт, лінгвокультура, метафора, метонімія, мовна картина світу, полісемантична лексема.

О.Д. Савчин. Лексические средства объективации концепта SEA/MOPE в английском языке. В статье проведено лингвокультурологическое исследование лексемы-полисеманта *sea* как средства объективации концепта SEA/MOPE в английском языке. Доказывается важность концепта SEA/MOPE как источника активного словообразования. Определено, что главным языковым средством концептуализации SEA/MOPE является полисемантическая лексема *sea (n)*. Установлено, что она является главным источником образования второстепенных ассоциативных номинаций и расширения домена ВОДА в соответствии с языковой картиной мира английского народа на базе метонимического и метафорического переноса значений.

Ключевые слова: домен, концепт, лингвокультура, метафора, метонимия, полисемантическая лексема, языковая картина мира.

O.D. Savchyn. Lexical Means of Objectification of the Concept SEA/MOPE in the English Language. The essay highlights the linguistic and cultural research of the polysemantic lexical item *sea* as means for the concept SEA/MOPE objectification in the English language. The concept SEA / MOPE has proved to be important as a source of active vocabulary formation. It has been determined that the main language means of SEA/MOPE conceptualization is a polysemantic lexical item *sea*. It has been proved to be the basic source of the secondary nomination by association and extending the domain WATER due to the language world picture of the English people on the base of metonymical and metaphorical transpositions of meanings.

Key words: concept, domain, language world picture, linguistic culture, metaphor, metonymy, polysemantic lexical item.

Проблематика даного дослідження знаходиться у руслі когнітивно-дискурсивної антропологічної дослідницької парадигми, що дозволяє проводити комплексний аналіз лінгвістичної маніфестації культурно релевантних концептів і виявляти та описувати етнокультурні характеристики картини світу. Залучення у сферу інтересів проблем

когнітології, культурології, етнології та інших галузей знань стає особливо актуальним у зв'язку з тим, що багато питань, пов'язаних із дослідженням процесів мислення та їх мовної репрезентації в контексті етнокультур, потребують подальшого вивчення.

Об'єктом дослідження є концепт SEA / MOPE, представлений прямими номінаціями в системі англійської мови. Предметом вивчення є когнітивно-семантичні характеристики даного концепту, об'єктивованого лексичними засобами англомовного контексту. Отже, актуальність теми зумовлюється тим, що робота виконана у напрямку когнітивної лінгвокультурології, який досить активно розвивається у сучасній когнітивній лінгвістиці. До того ж, море відіграє винятково важливу роль у житті як англійського етносу в цілому, так і окремих індивідів, оскільки воно є джерелом життя, невід'ємною частиною середовища проживання та життєдіяльності англійців, могутньою і грізною стихією, здатною як продовжити, так і обірвати людське існування.

Концепт SEA / MOPE є вагомим компонентом національної культури, він відображає найважливіші категорії та установки життєвої філософії англійського народу, а отже є значущим для вибору оптимальної лінії поведінки в англійській лінгвокультурі та для розуміння національного характеру англійців іншими народами. Згідно досліджень, що проводилися істориками-культурологами Дж. Т. Кочем та Дж. Квіллі «острівне розміщення» (insularity) є ключовим словом британської культури і цивілізації не лише тоді, коли звертаємося до географічної характеристики країни, а також і до історичних умов; острівне положення і близькість океану спричинили розвиток Британії своїм окремим шляхом, прийняття та відкидання нею різних впливів, перемішування та асиміляцію народів, та відмінність лише їй властивого спокою та гармонії; змусили її народ стати дослідниками, торговцями і колонізаторами берегів обох півкуль, які перетворили Британію з краю світу на центр цивілізації. Острів дав притулок своїм мешканцям, врятувавши їх від багатьох небезпек, тому не випадково «історія Британії та її сильний національний ґрунт оформилися за допомогою моря» [14, с. 15]. Отже, вивчення взаємозв'язку природи і культури як двох нерозривно зв'язаних складових концептуальної картини світу англійців потребує ґрунтового дослідження. Важливість його підсилюється тим, що концепт SEA / MOPE є «константою» англомовного світогляду, тобто «концептом, який існує постійно або, принаймні, дуже довгий час як певний сталий принцип культури» [9, с. 76]. Саме тому потрібне спеціальне дослідження, присвячене комплексному вивченню даного концепту в англійській лінгвокультурі.

За нашими даними, основним мовним засобом концептуалізації SEA / MOPE в англійській лінгвокультурі є полісемантична лексема *sea* (*n*), оскільки даний концепт є

результатом багатовікового пізнання і практичного використання англійським етносом реально існуючого географічно-кліматичного та космологічного поняття SEA / MOPE. Отже, змістом даного концепту є історично складені та культурно обумовлені в англійській свідомості поняття, уявлення, асоціації, оцінки, співвідносні з денотатом SEA / MOPE та його кількісними і якісними характеристиками.

Етимологічний аналіз *sea (n)* – базової лексики концепту SEA / MOPE є необхідною ланкою відтворення найдавніших уявлень народу-носія мови про будову світу і про місце моря в системі цінностей англійців. Це важливо, оскільки «від процесу первинного найменування зберігаються деякий час сліди у вигляді внутрішньої форми слова» [10, с. 46]. «Внутрішня форма слова», як вказував О.О. Потебня, – «це відношення змісту думки до свідомості; вона показує, як уявляється людині її власна думка. Тільки цим можна пояснити, чому в одній і тій же мові може бути багато слів для позначення одного і того ж предмету, і навпаки, одне слово у повній відповідності до вимог мови може позначати предмети різнорідні» [6, с. 90–91]. Тобто, «під внутрішньою формою розуміють спосіб, яким у новій номіналізації представлена стара номіналізація...», як зазначає Ю.С. Степанов. «У природних мовах внутрішня форма часто недовговічна, вона забувається, зникає, і це пояснюється тим, що визначальну роль ... відіграють системні зв'язки слова, його приналежність до груп і структур у складі лексики, а не його походження» [10, с. 46].

Згідно з даними етимологічних словників, лексема *sea (n)* входить до складу давньогерманської лексики. Тому в етимологічних словниках вказується спільний загальногерманський корінь *saiwaz* (*sheet of water, sea, lake*). (Для порівняння: давньоверхньонімецький *se*, готський *saiws*, давньофризький *se* [17; 24]). Германські мови також використовували загальноіндоєвропейське слово, представлене англійським *mere*, проте не було чіткої відмінності у значенні між *sea* і *lake* ні за розміром, ні за показником «солоний :: прісний». Це може бути відображенням прибалтійської географії, звідки походить германська мова-основа [23]. Припускають також, що дана лексема може походити від протоіндоєвропейської основи *seHi* – *to be fierce, afflict*, що відповідає латинському кореню – *saevus* – *fierce, savage*, який в свою чергу вказує на негативне сприйняття древніми германцями моря як стихії [26].

Основним засобом об'єктивації концепту SEA / MOPE в англійській мові є лексема-полісемант *sea (n)*, яка має розгалужену семантичну структуру, що складається з 19 номінативних значень (сем), які ми об'єднуємо у 9 гіперсем. Це: 1) вся вода світу (1.1 вода як джерело життя; 1.2 вода як стихія); 2) світовий океан (2.1 геофізичне поняття соленої води, що покриває три четвертих земної поверхні; 2.2 одна із семи частин світового океану; 2.3

загальна назва для морських просторів Землі); 3) географічна власна назва (3.1 один з океанів; 3.2 одне з морів); 4) частина світового океану, яка чимось відокремлена (4.1 водний масив в океані, відокремлений островами; 4.2 водний масив як частина океану, частково відокремлений сушею; 4.3 масив солоної води, повністю відокремлений сушею; 4.4 масив прісної води, відокремлений сушею; озеро; 4.5 частина моря з узбережжям, виділена для відпочинку); 5) стан водного простору під впливом кліматичних умов: вітру, течії, негоди (5.1 стан поверхні води океану відповідно до географічних умов; 5.2 фізичні коливання води, хвилі; 5.3 велика хвиля, морський вал); 6) море як професія і спосіб існування; 7) темна пляма на поверхні Місяця або Марсу великих розмірів; 8) багато, велика кількість, що нагадує морські простори (перен.); 9) бронзова купальня великих розмірів у храмі Єрусалиму (перен.). [16–21; 29; 30] При цьому «кожне похідне значення принаймні за одним компонентом співвідноситься прямо чи опосередковано із основним номінативним значенням даної лексеми: «велика маса води, що покриває більшу частину поверхні Землі», а всі наступні значення є лиш результатом її переосмислення» [1, с. 73]. Це співвідноситься із твердженням О.О. Потебні про те, що «не важко зробити висновок із розбору слів будь-якої мови, що власне слово виражає не всю думку, яка приймається за його зміст, а лише одну її ознаку» [6, с. 90]. Саме тому всі виділені 19 номінативних значень є необхідними для аналізу при вивченні концепту SEA / MOPE, оскільки передають його основні понятійні характеристики, а отже в сукупності утворюють полісемантичну одиницю. На думку С.А. Жаботинської, когнітивні дослідження можуть пролити світло на досі невирішені питання про те, якими методами можна відмежувати одне значення багатозначного слова від іншого та на питання про те, «якими стосунками пов'язані одне з одним значення полісемантичного слова, чи панують тут ієрархічні стосунки, які проявляються в тому, що одне значення виступає в ролі головного, а інші – в ролі другорядних, чи всі ці значення рівноправні» [4, с. 89].

Тому важливим є продовження лексико-семантичного аналізу концепту SEA / MOPE у наступних напрямках. Поруч із основним засобом номіналізації концепту SEA / MOPE в англійській мові існує понад 500 лексем, які утворюють лексико-семантичне поле. До нього відносяться лексеми: *bay, billow, creek, current, deep, drink, flood, flow, lake, loch, mare, ocean, pond, stream, sweep, tide, torrent, wave, water* та багато інших.

Аналіз сполучуваності лексеми *sea(n)* показує, що лексичні одиниці, пов'язані з базовою лексемою синтагматично, номінують різні, деколи навіть протилежні ознаки цього поняття: море описується з точки зору езотеричних, міфологічних, космологічних, геофізичних, кліматичних, практичних, якісних, оціночних та інших характеристик, при чому виділяють і такі ознаки моря, які у словникових дефініціях визначення не мають: розмір, висота (*high, low,*

deep, mountainous, huge, tremendous), колір (*blue, green, transparent, clear, white, leaden-coloured*), якість (*gloomy, fierce, calm, merry, roaring, seething, raging, heaving, furious, rough*) тощо.

Щодо зони словотворення лексеми *sea (n)*, то існує більше 300 похідних утворень у даному лексико-семантичному полі, наприклад: *oversea, seaside, seaman, seamanship, seaward, seagull, seafaring, seagoing* і т.д. Активне словотворення за участю лексеми *sea (n)* свідчить про підвищений інтерес англomовних індивідів до даного концепту, зумовленого особливостями їх мовної картини світу.

Аналіз також показує, що полісемантична лексема *sea (n)* не має синоніму чи антоніму, який би повністю розкривав увесь її зміст. Члени парадигми співвідносяться тільки за одним чи декількома значеннями або відтінками значень семантичної структури базової лексеми. Наприклад, до синонімічного ряду в гіперсемі «вся вода на Землі» відносяться: *sea, water, ocean, the waves, the drink, the brine, the deep, the blue, depths, flow*, тобто лексеми, які характеризують даний концепт через різні ознаки і параметри [1, с. 77].

Щодо антонімів лексеми *sea (n)*, то в деяких словниках вказуються слова: *land, shore, coast, sky, wind, harbour, port*, тому що їм притаманна присутність одного спільного значення: або ж архаїчного *вода, стихія*, або географічного *суша*, хоч у деяких лінгвістичних дослідженнях відкидається наявність логічної основи для їх антонімізації [24–27].

Частотний аналіз вживання слів на позначення концепту SEA / MOPE із вказаного вище синонімічного ряду у текстах англomовного дискурсу показує, що у відсотковому відношенні лексема *sea (n)* вживається у 18,5% випадків, *water* у 16% випадків, *wave* – у 5%, *ocean* і *tide* – у 2% тощо. Звідси стає зрозумілим, що лексема *sea(n)* є іменем концепту у своєму прямому значенні, яке, за твердженням О.С. Кубрякової, здатне «відобразити власне когнітивні, пізнавальні моменти в номінативній діяльності і особливості створюваних у цьому процесі структур свідомості, які належить об'єктивувати в актах номінації» [5, с. 61], тому що «ми повинні вміти розрізняти значення як за їх предметною відповідністю, так і за формою їх подачі» [5, с. 10].

Разом з тим, на думку Г.Г. Слишкіна, «ім'я концепту – це не єдиний знак, який може активізувати його у свідомості людини. Будь-який концепт характеризується здатністю до реалізації у різній знаковій формі... Чим різноманітнішим є потенціал знакового вираження концепту, тим більш древній цей концепт і тим вища його ціннісна значимість у рамках даного мовного колективу. У процесі свого існування концепт має здатність втрачати зв'язок з деякими мовними одиницями, які раніше слугували для його вираження і притягувати до себе нові» [7, с. 34]. Наївне знання носія мови є основою концепту, як це розуміє Ю.С. Степанов. На

його думку, «концепт – це той «пучок» уявлень, понять, знань, асоціацій, переживань, який супроводжує слово» [8, с. 31–33]. А з іншого боку, «концепт – це те, за допомогою чого людина – пересічна, звичайна людина, не «творець культурних цінностей» – сама входить в культуру, а в деяких випадках і впливає на неї» [9, с. 43].

Таке розуміння концепту перегукується з поняттям культурного архетипу, яке сформувалося під впливом ідей К. Юнга. Він вказував на наявність архетипу ВОДА у колективному несвідомому певних народів. «Вода є символом несвідомого, який зустрічається найчастіше. Спокійне море в низовині – це несвідоме, що лежить нижче від рівня свідомого» [11, с. 73]. Виходячи з цього, Л.І. Белехова вважає, що ВОДА відноситься до культурних архетипів, які «виступають у ролі спонтанно діючих стійких структур обробки, зберігання та репрезентації колективного досвіду» [2, с. 9]. Досліджено, що саме одним із таких архетипів для англосаксонського етносу є ВОДА у формі озера як двостороннього дзеркала, що розділяло природний і надприродний світи [13]. Це відповідає твердженню К. Юнга, що «психіка настільки виходить за межі свідомості, що її (свідомість) можна легко порівняти з островом в океані. Острів не великий, вузький, океан безмірно широкий і глибокий. Тому не так уже і важливо, якщо мова йде про просторове розташування, де знаходяться боги – ззовні чи всередині. Проте якщо історичний процес деспірітуалізації, зникнення проекцій буде продовжуватися, то все божественне чи демонічне повинно повернутися в душу, в середину людини, яка про це не підозрює» [11, с. 126].

Повертаючись до проаналізованого матеріалу, ми спостерігаємо, що полісемантична лексема *sea (n)* у 17% випадків вживається у значенні «кількість», а тому перспективним видається проведення досліджень, присвячених способам появи непрямих номінацій у процесі метонімічної та метафоричної концептуалізації МОРЯ. Проводити такий аналіз обов'язково потрібно у контексті, оскільки ми маємо справу не тільки з семантичним, а й з когнітивним аналізом даного концепту. Як вказує С.А. Жаботинська, «семантичний аналіз спрямований на експлікацію семантичної структури номінативної одиниці, уточнення денотативних, сигніфікативних і конотативних значень, які її реалізують; а концептуальний аналіз передбачає пошук тих спільних концептів, які підведені під один знак і демонструють буття знаку як маркеру відомої когнітивної структури» [3, с. 55]. Згідно з Р. Ленекером, «сутностям, які використовуються в концептуальному аналізі, притаманний більш високий ступінь абстракції у порівнянні із тими сутностями, які фігурують у семантичному аналізі» [10, с. 25]. Саме тому, як стверджує Г.Г. Слишкін, «усвідомлення і використання того, що знакова одиниця, особливо взята поза контекстом, може служити відсиланням до багатьох інших концептів, також є важливим елементом комунікативної компетенції» [5, с. 36].

Використання методики аналізу полісемантичних структур, запропонованої С.А. Жаботинською, дозволяє моделювати значення лексеми *sea (n)* та виявляє наступні їх варіанти (подані у порядку появи їх у словниках, а число після пояснення означає частотність появи такого значення у всіх опрацьованих лексикографічних джерелах): (1) солоня вода, що покриває більшу частину Землі (14); (2) в широкому розумінні, води Землі, на відміну від суші і повітря (5); (3) частина гідросфери Землі (2); (4) поділ цієї води, значний за масштабами, більш-менш визначено маркований границями суші (23); (5) частина солоні води в океані, відокремлена течіями чи островами (8); (6) частина цієї солоні води другого порядку, відокремлена з одного боку границями суші (15); (7) частина солоні води другого порядку, повністю відокремлена сушею (12); (8) частина внутрішньоматерикової прісної (солоні) води невеликих розмірів, озеро (7); (9) одне із семи морів, океан, безкраї водні простори (15); (10) ступінь, інтенсивність, напрямок руху океану, спричинені погодними умовами (20); (11) хвилі океану, переміщення морської води, спричинене вітром (11); (12) велика хвиля або бурун (12); (13) частина власної географічної назви (9); (14) об'єм води у морі, який розглядається по відношенню до припливу чи відпливу (3); (15) велика кількість, переважно рідини, що нагадує море по об'єму (10); (16) все, що нагадує океан по своїй протяжності, кількості, безкрайності (17); (17) плавання на кораблі (5); (18) умови життя моряка (6); (19) морські професії (10); (20) в астрономії: темна пляма великих розмірів на поверхні Місяця або Марсу, що нагадує море (8); (21) все, що пов'язане з морем або пристосоване до нього (6); (22) все, що нагадує океан за його рухом, хвилюванням, неспокоєм, тривожністю (6); (23) велика бронзова купальня у храмі Єрусалиму (6); (24) прізвище людини (3); (25) морські території, які не знаходяться в межах юрисдикції жодної з країн, переважно *high sea* (4); (26) фізика: (фізичний або математичний) простір, наповнений частинками певного виду, особливо такий, в якому мають значення частинки, що знаходяться біля його поверхні (3); (27) територія на або близько від краю моря, особливо як місце відпочинку (5); (28) місце локалізації або проживання людей (5); (29) частина морських територій певної держави, на які поширюється законодавство цієї держави (4) [16–20, 22; 25; 26; 28; 29].

Розвиток полісемії лексем, відповідно до методики С.А. Жаботинської, відбувається в основному за п'ятьма типами: метафорично, метонімічно, по аналогії, за допомогою звуження та розширення значень [4, с. 90]. Одержані кількісні дані дозволяють стверджувати, що найбільш продуктивним типом виникнення полісемії лексеми *sea (n)* є метонімія (89 словникових статей) та метафора (49 словникових статей), що відкриває перспективи для пошуку доменів, у яких реалізуються окремі слоти концепту. Отже, у даному випадку в

концептуальній мережі полісемії, яка розвивається іменником SEA, прослідковуються 9 взаємопов'язаних доменів: ВОДА, СТИХІЯ, ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ, ХВИЛІ, ЛЮДИНА, ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ, ТЕРИТОРІЯ, НАЦІЯ, ІСТОРІЯ. При цьому протягом історичного розвитку концепту SEA / MOPE на основі архетипу ВОДА відбувалися зміни значень у межах кожного домену. Наприклад, у домені ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ значення *seven seas* – одне із семи морів як частина світового океану – у своєму історичному розвитку потрапило на периферію та стало архаїчним, оскільки новітні наукові відкриття дали змогу виділити лише чотири океани (а не сім, як це було в древніх уявленнях та середньовічних поглядах англомовних етносів).

На основі всього сказаного можна зробити висновок, що, полісемантична лексема *sea (n)* є іменем концепту SEA / MOPE. Значення імені концепту картується у межах доменів ВОДА, СТИХІЯ, ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ, ХВИЛІ, ЛЮДИНА, ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ, ТЕРИТОРІЯ, НАЦІЯ, ІСТОРІЯ. Полісемант *sea (n)* є основним джерелом творення другорядних асоціативних номінацій і розширення домену ВОДА згідно з мовною картиною світу англіїців на основі метонімічного та метафоричного перенесення значень. Це відкриває перспективи подальшого вивчення лінгвокультурного концепту SEA / MOPE за його переносними номінаціями, що функціонують в англомовному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бадмаева Т.И. Лингвокультурологический аспект анализа концепта «water» / Т.И. Бадмаева // Актуальные проблемы лингвистики и межкультурной коммуникации : материалы научной сессии факультета лингвистики и межкультурной коммуникации ВолГУ, г. Волгоград, апрель 2005 г. Вып. 3 / Сост. Н.Л. Шамне, Е.А. Пелих. – Волгоград : Волгоград. науч. изд-во, 2005. – С. 71–78.
2. Белехова Л.І. Глосарій з когнітивної поетики / Л.І. Белехова. – Херсон : Айлант, 2004. – 124 с.
3. Жаботинская С.А. Концептуальный анализ языка: фреймвые сети / С.А. Жаботинская // Одесса : Одес. нац. ун-т им. И.И. Мечникова, 2007. – С. 53–60.
4. Жаботинская С.А. Принципы лингвокогнитивного анализа и проблемы полисемии / С.А. Жаботинская // Сборник, посвященный юбилею Виктора Васильевича Левицкого. – Черновці :Чернов. нац. ун-т, 2008. – С. 84–91.
5. Кубрякова Е.С. Язык и знание. На пути получения знаний о языке: части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Е.С. Кубрякова // РАН, Ин-т языкознания. – М. : Языки славянской культуры, 2004. – 560 с.
6. Потебня А.А. Собрание трудов: Мысль и язык / А.А. Потебня. – Москва : Лабиринт, 1999. – 134 с.
7. Слышкин Г.Г. От текста к символу: Лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознании и дискурсе / Г.Г. Слышкин. – М. : Academia, 2000. – 128 с.
8. Степанов Ю.С. Изменчивый «образ языка» в

конце XX века / Степанов Ю.С. // Язык и наука конца XX века. – М. : Рос. гос. гуманит. ун-т, 1995. – С. 7–34. 9. Степанов Ю.С. Константы: Словарь русской культуры / Ю.С. Степанов. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М. : Академический Проект, 2001. – 824 с. 10. Степанов Ю.С. Основы общего языкознания / Ю.С. Степанов. – М. : Просвещение, 1975. – 271 с. 11. Юнг К. Архетип и символ / К. Юнг. – М. : Renaissance, 1991. – 286 с. 12. Langacker R. Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1: Theoretical Prerequisites / R. Langacker. – Stanford : SUP, 1987. – 516 p. 13. British Culture and Civilization Over the Centuries; Heritage, Tradition and Change. From the Early Ages to the Modern Time. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.docstoc.com> 14. Koch John T. Celtic Culture: a Historical Encyclopedia / Koch John T. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://books.google.co.ua> 15. Quilley Geoff. Missing the Boat: the Place of the Maritime in the History of British Visual Culture / Geoff Quilley. [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.nmm.ac.uk>

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

16. Англо-русский словарь Мюллера. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dic.academic.ru> 17. Новый большой англо-русский словарь. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dic.academic.ru> 18. American Heritage Dictionary of the English Language [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://education.yahoo.com/reference/dictionary> 19. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dictionary.cambridge.org> 20. Longman Dictionary of Contemporary English [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.doceonline.com 21. Macmillan Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.macmillandictionary.com> 22. New Collegiate Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dic.academic.ru> 23. Online Etymology Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.etymonline.com> 24. Oxford English Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.oed.com> 25. Random House Unabridged Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dictionary.reference.com> 26. Roget's 21st Century Thesaurus, Third Edition [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://thesaurus.com/browse/> 27. The Collaborative International Dictionary of English [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dic.academic.ru> 28. The Wordsmyth English Dictionary-Thesaurus [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http:// www.wordsmyth.net](http://www.wordsmyth.net) 29. Webster's New Millennium Dictionary of English, Preview Edition [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dictionary.reference.com> 30. WordNet@ 3.0. A Lexical Database for English [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://wordnet.princeton.edu>